

Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу ИНСТИТУТУ

1. КИРИШҮҮ

Кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу институту (мындан ары - ИППКК) Кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу факультетинин базасында ректордун 2023-жылдын 25-февралындагы №86 буйругу менен кайра өзгөртүлгөн (Институттун тарыхы 1996-жылдан башталат, 2015-жылы КУУнун ректорунун 2015-жылдын 8-июлундагы №131 буйругу менен Магистратура, аспирантура жана жаңы билим берүү программалары борборунун базасында түзүлгөн Үзгүлтүксүз билим берүү жана кадрлардын квалификациясын жогорулатуу борборунун базасында 1996-жылы адистерди көп баскычтуу даярдоону ишке ашыруу максатында түзүлгөн, 2016-жылы кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу факультетине айландырылган).

Кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу институту Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин (мындан ары – КУУ, университет) окуу, илимий жана административдик бирдиги болуп саналат.

Толук аталышы - Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу Институту.

Кыскача аталышы – ККД КЖИ.

Ж.Баласагын атындагы КУУнун Окумуштуулар кеңешинин 2023-жылдын 25-ноябрындагы токтомуна ылайык, Кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу институту Ж.Баласагын атындагы КУУнун кошумча кесиптик билим берүүнү, кесиптик кайра даярдоо программалары (жогорку билимдин негизинде) жана чоңдорду адамдарды окутууну ишке ашыруу үчүн базалык борбору болуп аныкталган.

ККДКЖИ КУУнун бөлүмдөрүнө кесиптик кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу боюнча окуу процессин уюштурууга көмөк көрсөтөт жана кадрларды даярдоонун сапатына мониторинг жүргүзөт. ККДКЖФ университеттин курамындагы кызматкерлердин, окутуучу-профессордук курамынын квалификациясын жогорулатуу боюнча ишмердүүлүгүнө дайыма кол кабыш кылуу менен алардын квалификациясын жогорулатуу боюнча курстарды уюштуруп турат.

Институтта кайра даярдоонун (жогорку билимдин базасында) жана жогорку кесиптик билим берүүнүн экинчи деңгээлинин (кесиптик магистратура, квалификацияны жогорулатуу) кесиптик билим берүү программалары окуунун сырттан (кечки), сырттан окуу формаларында, илимий, материалдык-методикалык базасы менен камсыз болгон билим берүү программаларынын негизинде ишке ашырылат.

Кесиптик кайра даярдоонун (жогорку билимдин базасында) билим берүү программасы аралыктан окутуу технологиясын колдонуу менен тездетилген мөөнөттө ишке ашырылат жана Ж. Баласагын ат.Кыргыз улуттук университетинде тездетилген (кыскартылган) мөөнөттө кадрларды даярдоо жөнүндөгү Жобо менен жөнгө салынат.

2. ИНСТИТУТ ЖӨНҮНДӨ ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

2.1 Билим берүү ишин уюштуруучулук-укуктук жактан камсыздоо

2.1.1.Институттун ишине жалпы жетекчиликти университеттин ректору ишке ашырат.

Институтка тике жетекчиликти университеттин Уставына, Институт жөнүндөгү Жобого ишке ашырат.

2.1.2.Институтту түзүү, кайра уюштуруу, жоюу жана атын өзгөртүү жөнүндө чечим университеттин Окумуштуулар кеңешинин чечиминин негизинде ректордун буйругу менен таризделет.

2.1.3.Институттун ишин камсыз кылуу үчүн университеттин окуу-лабораториялык, илимий, маалыматтык, өндүрүштүк жана материалдык-техникалык ресурстарын колдонот.

Институт келишимдик негизде үчүнчү тараптын ишканаларынын жана мекемелеринин жабдууларын жана приборлорун пайдаланууга укуктуу.

2.1.4 Институт өз ишинде төмөнкүлөрдү жетекчиликке алат: билим берүү ишин жөнгө салуучу ченемдик укуктук актыларды, лицензияларды, аттестациялык жана аккредитациялык документтерди, мамлекеттик билим берүү стандарттарын, университеттин уставын, билим берүүнүн сапаты жаатындагы университеттин саясатын, ректордун буйруктарын, университеттин жергиликтүү ченемдик укуктук актыларын жана ушул жобону.

2.1.5.ККД КЖИ академиялык факультет эмес.

2.1.6.Университеттин профессордук-окутуучулук курамы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, жергиликтүү ченемдик укуктук актыларга

жана университеттин Уставына ылайык кошумча акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарын көрсөтүү боюнча иштерди уюштурат.

2.1.7. Институт университеттин окуу, илимий-өндүрүштүк процессин жана социалдык өнүгүүсүн каржылоонун бюджеттик эмес булактарын түзүү максатында КУУнун Уставына ылайык ишкердик ишин жүргүзө алат.

2.1.8. Институт өз алдынча юридикалык жак болуп саналбайт.

2.1.9. Институттун иши перспективдүү (беш жылдык) жана учурдагы (окуу жана календардык жылга) пландарга ылайык, анын бардык ишмердүүлүгүн камтыган – окуу-методикалык, илимий, уюштуруучулук, тарбиялык иштер боюнча жүргүзүлөт. жана башка иштердин түрлөрү.

Институттун ишмердүүлүгү жөнүндө жылдык отчет ректоратка жана университеттин Академиялык саясат бөлүмүнө берилет.

2.1.10. Институттун ишмердүүлүгүнө көзөмөл университеттин ректору жана жетекчилиги тарабынан жүзөгө ашырылат. Институттун иш пландарынын аткарылышынын жүрүшү жөнүндө отчеттор факультеттин Окумуштуулар кеңешинин, ректораттын жана университеттин Окумуштуулар кеңешинин жыйналыштарында каралат.

2.1.11. Институттун функциялары

Институт илимий-педагогикалык, административдик, чарбалык, өндүрүштүк жана билим берүүчү кадрлардын потенциалын, материалдык-техникалык, интеллектуалдык жана финансылык ресурстарды айкалыштырууга негизделген:

- кадрларды кесиптик кайра даярдоо (жогорку билимдин базасында) жана кошумча кесиптик билим берүү (ККББ) программаларын ишке ашыруу боюнча өзүнүн бөлүмдөрүнүн ишин жетектейт, ошондой эле жаңы программаларды иштеп чыгууну жана аларга лицензиялык документтерди даярдоону уюштурат;

- кадрлардын квалификациясын жогорулатуу жана кесиптик кайра даярдоо боюнча университеттин курамдарынын ишин координациялайт;

- Институт тарабынан уюштурулган окуу процессине мониторинг жүргүзүү боюнча системалуу иштерди жүргүзөт;

- Институттун билим берүү программаларынын (кафедраларынын) окуу ишмердүүлүгүнө заманбап талаптарга жооп берген окуу жана окуу-методикалык адабияттарды иштеп чыгуу жана басып чыгаруу үчүн шарттарды түзөт;

- окуу процессине жана илимий ишке жаңы маалыматтык технологияларды киргизүү боюнча иштерди уюштурат;

- окуу-тарбия иштерин уюштуруу боюнча усулдук семинарларды өткөрөт, алдыңкы педагогикалык тажрыйбаны изилдөө жана жайылтуу боюнча иштерди жүргүзөт ж.б.;

- профессордук-окутуучулук курамдын илимий конкурстарга, семинарларга, конференцияларга, конгресстерге, эл аралык программаларга, долбоорлорго, гранттарга катышуусун уюштурат;

- менчигинин ар кандай түрүндөгү ишканалар, илимий уюмдар, министрликтер жана ведомстволор менен кадрларды кесиптик кайра даярдоо (жогорку билимдин базасында) жана кошумча кесиптик билим берүү тармагында байланыштарды кеңейтүү жана чыңдоо боюнча иштерди жүргүзөт;

- кадрларды даярдоо багыттары боюнча кесиптик кайра даярдоо программаларына (жогорку билим берүүнүн базасында) жана кошумча кесиптик билим берүү программаларына суроо-талаптын мониторингин уюштурат, программалардын тизмесин диверсификациялоо боюнча жүйөлүү сунуштарды иштеп чыгат;

- ички жана тышкы рыноктордо илим жана билим, техника жана технология чөйрөсүндө маркетингдик иштерди жүргүзөт;

- кесиптик багыт берүү иштерин, контингентти түзүү боюнча иштерди жүргүзөт;

- кадрларды кесиптик кайра даярдоо (жогорку билимдин базасында) жана кошумча кесиптик билим берүү, илимий-изилдөө жана прикладдык иштеп чыгуулар, экспертиза, инвестициялык долбоорлорду тышкы рынокко алып чыгуу жаатында эл аралык ишти жүзөгө ашырат;

2.1.12. Институттун ишин көзөмөлдөө жана текшерүү

Институттун ишин көзөмөлдөө жана текшерүү ректордун иш кагаздарынын негизинде бекитилген программаларга ылайык жүргүзүлөт.

2.1.13. Институт жөнүндө Жобого өзгөртүүлөрдү киргизүүнүн тартиби
ККДКЖИ жөнүндө жобого өзгөртүүлөр белгиленген тартипте киргизилет жана ректордун буйругу менен бекитилет.

2.2. Институттун структурасы

2.2.1. Институттун түзүмү университеттин ректорунун буйругу менен бекитилет.

2.2.2. Кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу Институттунун курамына төмөнкүлөр кирет:

- Жалпы орто билим берүү программасы (ЖОЖго чейинки даярдоо) - гимназия тейлейт;
- Кесиптик кайра даярдоо программасы (жогорку кесиптик билимдин негизинде) - төмөнкү багыттар боюнча: «Психология», «Экономика»,

«Юриспруденция» «Педагогика» - кадрларды кесиптик кайра даярдоо жана кайра даярдоо боюнча Бөлүм-программасы тейлейт;

- Кесиптик магистратура жана кошумча кесиптик билим берүү – жогорку билим берүүнүн экинчи деңгээли (Тажик Улуттук университети менен биргеликте МВА адистиги менен башкаруу) жана МВА ЖОЖдон кийинки кошумча билим берүү программасы – магистратура жана кошумча кесиптик билим берүү МВА Бөлүм-программасы тейлейт.
- Кадрлардын квалификациясын жогорулатуу программасы – квалификацияны жогорулатуу Бөлүм-программасы тейлейт.

2.3. Институттун башкаруу системасы.

2.3.1. Институтту институттун илимий даражасы жана илимий наамы бар эң квалификациялуу жана беделдүү кызматкерлеринин ичинен ректордун буйругу менен бекитилет.

2.3.2. Директорду дайындоо жана милдеттерин аткаруудан бошотуу Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына жана университеттин Уставына ылайык ректордун буйругу менен ишке ашырылат.

Директор өз ишин Институтжөнүндө жобого жана Институттун директору тууралуу типтүү кызматтык нускамасына ылайык белгиленген тартипте бекитилген кызматтык нускамаларга ылайык жүргүзөт.

2.3.3. Директор Институттун ишинин натыйжалары үчүн университеттин Окумуштуулар кеңешинин жана ректордун алдында жоопкерчилик тартат.

Директор жыл сайын Институттун окуу жылындагы иши жөнүндө отчетту бекитүү үчүн кесиптик кайра даярдоо жана кошумча кесиптик билим берүү багыты боюнча проректорго берет.

Директор Кыргыз Республикасынын колдонуудагы эмгек мыйзамдарына жана университеттин Уставына ылайык ректордун буйругу менен мөөнөтүнөн мурда бошотулушу мүмкүн.

2.3.4. Ректордун буйругу менен, директордун сунушу боюнча институтта окуу иштери боюнча да, иштин башка багыттары боюнча да Институттун директорунун орун басарларынын (орун басарларынын) кызматтары киргизилет.

Директордун орун басарларынын укуктары жана милдеттери Институттун директорунун орун басарынын типтүү кызматтык нускамасынын негизинде белгиленген тартипте директор бекиткен тиешелүү кызматтык нускамалар менен аныкталат.

2.3.6. Институттун директору командировкада болгон мезгилде, эмгек өргүүсүндө, ооруп калганда ж.б. анын милдеттерин буйруктун негизинде анын орун басарларынын бири аткарат.

2.3.7. Институттун административдик кенешмеси институттун административдик бөлүмү болуп саналат, ага директор жетекчилик кылат, ага директордун орун басарлары жана жетектөөчү адистер кирет.

Административдик кенешмеси:

- Институту тарабынан ишке ашырылуучу билим берүү программаларынын аткарылышын оперативдүү контролдоону ишке ашырат;
- окуу процессинин графигинин аткарылышын, сабактардын графигинин сакталышын контролдойт;
- студенттердин контингентин жана алардын жетишкендигин көзөмөлдөйт;
- сертификациялык сыноо баракчаларын берүүнү, кабыл алууну, сактоону камсыз кылат;
- факультетте окутуу маселелери боюнча студенттерди жана башка жарандарды кабыл алат;
- аттестациялык комиссиялардын курамына сунуштарды иштеп чыгат жана буйруктардын долбоорлорун даярдайт;
- окууну аяктагандыгы жөнүндө буйруктардын долбоорлорун жана документтерди даярдоону, аткарууну ишке ашырат;
- окуу процессин уюштуруу, аны илимий-методикалык жана материалдык-техникалык жактан камсыз кылуу маселелери боюнча университеттин башка түзүмдүк бөлүмдөрү менен өз ара аракеттенет;
- статистикалык отчеттуулукту жүргүзөт;
- окуу процессин уюштуруу боюнча студенттердин сунуштарын жана сын-пикирлерин жалпылайт жана талдайт;
- университеттин башка факультеттери жана кафедралары менен иштөөнү координациялайт;
- Институттун ишинин бекитилген номенклатурасына ылайык факультеттин иш кагаздарын жүргүзүүнү уюштурат жана көзөмөлдөйт;
- Институттун жана окуу программаларынын (кафедралардын) кызматкерлерине директордун көрсөтмөлөрү, университеттин жетекчилигинин буйруктары жана буйруктары, университеттин жана Институттун Окумуштуулар кеңешинин чечимдери жана Институттун программалык бөлүмдөрүнүн окуу, илимий жана башка иш-чараларына тиешелүү башка ченемдик укуктук документтер жөнүндө маалымдайт;
- университеттин бирдиктүү маалымат базасын жана маалымат тармагын түзүүгө катышат.

2.4.Институтта КУУнун башка түзүмдүк бөлүмдөрү менен өз ара аракеттенүүсүн уюштуруу

Иштин негизги багыттары боюнча ишти уюштуруу үчүн институт университеттин кафедралары менен өз ара аракеттенет.

Өз ара аракеттенүү тартиби университеттин ректорунун же окуу-тарбия иштерин жетектеген проректорунун өзүнчө буйруктары жана буйруктары менен аныкталат.

3.ОКУУДА ЖАНА БАШКАРУУДА МААЛЫМАТТЫК ТЕХНОЛОГИЯЛАР

3.1.Институтту башкарууда маалыматтык технологиялар

Институтту башкарууда интернет, КУУнун маалымат системасындагы AVN KNU порталы колдонулат.

3.2 Электрондук билим берүү ресурстарын, WEB-ресурстарды колдонуу жана өнүктүрүү

ККД КЖИ нин ишмердүүлүгүндө төмөнкү электрондук билим берүү ресурстары колдонулат: окуу-методикалык материалдар, адистерди даярдоо багыттары боюнча профессордук-окутуучулук курам үчүн электрондук окуу материалдары, презентациялар, квалификацияны жогорулатуу курстарынын программалары. Видеоконференция форматында дистанттык окутуу мүмкүнчүлүгү бар.

Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин Кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу институнун тарыхы.

90-жылдары постсоветтик мейкиндикте болуп өткөн кардиналдуу саясий жана социалдык-экономикалык өзгөрүүлөр КМШга мүчө мамлекеттердин улуттук билим берүү системаларынын мындан аркы иштешине жана өнүгүшүнө чоң таасирин тийгизген.

Шериктештиктин дээрлик бардык мамлекеттеринде билим берүү тармагындагы өзгөрүүлөр башкарууну децентралдаштыруу жана демократиялаштыруу, жаңы билим берүү программалары жана стандарттары, мамлекеттик эмес билим берүү секторун түзүү жана билим берүүгө жаңы финансылык-экономикалык механизмди киргизүү менен байланышкан. Бирок, ар кайсы өлкөлөрдө билим берүү системаларында жүргүзүлүп жаткан реформалардын кесепеттери жана бул өзгөрүүлөргө байланыштуу, өзү-өзүнчө көрүнүп, натыйжалуулуктун жана ийгиликтин ар кандай

көрсөткүчтөрү жетишкен. Кыргызстандагы жогорку билим берүү «рынок» шартында тез эле өз багытын таап, ошол «рынокто» билим берүүнүн ар кандай моделдерин сунуштаган кыйла өнүккөн сегмент болгон.

Кызмат көрсөтүүлөрдү керектөөчүлөрдүн, билим берүү мекемелеринин жана билим берүү органдарынын ортосундагы мамилелерди өзгөртүү үчүн өбөлгөлөр түзүлгөн. Бирок, мамлекет дагы, ЖОЖ дагы жаңы шарттарда билим берүүдөгү өзгөрүүлөрдү башкаруу боюнча толук укуктарды жана жоопкерчиликти өз колуна алууга даяр эмес эле. Экономикалык каатчылыкта эң курч чагылдырылган өткөөл мезгилдин кыйынчылыктары, билим берүү тармагына олуттуу таасирин тийгизди: мамлекеттик бюджеттен билим берүүнү каржылоо кыскарып, өзгөчө калктын жакыр катмары үчүн билим алуунун жеткиликтүүлүгүнүн төмөндөгөн тенденциялары байкала баштады. Билим берүү тармагында иштеген мугалимдердин эмгек акысын төлөөдө кыйынчылыктар жаралып, мыйзамдык базанын жеткиленсиздиги, жаңы эрежелердин жана ченемдердин, жаңы муундагы окуу китептеринин жана окуу-методикалык комплекстеринин жоктугу ж.б. ачык байкалды.

Албетте, түзүлгөн кырдаалдан чыгуунун жолун табуу, жаңыча иштөө үчүн кайра куруу, артыкчылыктарды туура аныктоо, жетишилген натыйжалар менен токтоп калбастан, айыгышкан атаандаштыктын шартында ишенимдүү алга жылуу кыйын болду. Университеттин жетекчилигинин терең ойлонулган чечимдери, ошондой эле профессордук-окутуучулар курамынын ишине ийкемдүү жана чыгармачылык мамилеси гана 1995-жылы КУУнун билим берүүнүн көп баскычтуу түзүмүнө ырааттуу өтүүсүн камсыз кылды.

Экономиканын жаңы ыкмасына адистерди даярдоонун адекваттуулугун жеңилдетүү жана адистерди көп баскычтуу даярдоону ишке ашыруу максатында 1998-жылы КУУда Магистратура, аспирантура жана жаңы билим берүү программалары борбору түзүлүп, ал толук кандуу жогорку билимди камсыз кылууга, ЖОЖдо даярдоонун үчүнчү - жыйынтыктоочу деңгээлиндеги кесиптик билим берүү жана академиялык жогорку билим берүүнүн көп баскычтуу түзүмүндө ЖОЖдон кийинки кесиптик билим берүү программаларын ишке ашырууга багытталган.

Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университети 2000-жылы Кыргызстандын алгачкы университеттеринен биринчилерден болуп, бизнеске билим берүү программаларын киргизип, Борбордун базасында Флорида университети (АКШ) менен өнөктөштүк долбоорунун негизинде «Бизнести администрациялоо магистри – MBA» программасынын алкагында бизнести башкаруу боюнча адистерди даярдай баштаган.

2008-жылы Магистратура, аспирантура жана жаңы билим берүү программалары борборунун базасында Адам ресурстарын өнүктүрүү борбору түзүлүп, 2009-жылы КУУнун түзүмдүк бөлүмдөрүн оптималдаштыруунун алкагында Адамдык ресурстарды өнүктүрүү борборунун курамында жалпы билим берүүчү лицейлер жана орто кесиптик билим берүү программалары ачылуу менен Үзгүлтүксүз билим берүү жана кесипти жогорулатуу борбору болуп өзгөртүлгөн, ал эми КУУнун ректорунун 2015-жылдын 8-июлундагы №131 буйругу менен Ж.Баласагын атындагы КУУнун кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу факультети түзүлгөн.

Үзгүлтүксүз көп баскычтуу билим берүү системасын камсыз кылууга багытталган университеттин жаңы билим берүү программаларын ишке ашыруучу структураны түзүүнүн башталышында көрүнктүү окумуштуулар жана педагогдор турган, алар: тех.и.к., доцент Додис Г.М. (1998-2002), псих.и.д., профессор Палагина Н.Н. (2006-2009), э.и.д., профессор Мусаева Ж.А. (2001-2003), тех.и.к., доцент Касымов Р.К. (1998-2003), ф-м.и.д., профессор Байсалов Ж.У. (1998-2005), ф.и.д., профессор Бакашева Ж. (1998-2006), ю.и.д., профессор Ким В.Д. (1998-2008), ф.и.д., профессор Зенков Г.С. (1998-2006), ф.и.д., профессор Скирдов В.Д. (2006-2008), х.и.д., профессор С.О.Карабаев (1998-2008), б.и.д., КР УИА мүчө-корреспонденти, профессор Токтосунов А.Т. (1998-2008), г.и.д., профессор Осмонов А.О. (2000-2008), ф-м.и.к., профессор Кадышев С.К. (1998-2008), т.и.д., профессор Эралиев З.Э. (1998-2006), б.и.д., профессор Печенов В.А. (1998-2006), тех.и.к., доцент Алымкулова Н.А. (1998-2003), э.и.д., профессор Өмүрканов Ы.К. (2002-2006), т.и.д., профессор Күчүков М.М., (2009-2015).

Додис Григорий Моисеевич, техника илимдеринин кандидаты, доцент, Магистратура, аспирантура жана жаңы билим берүү программалары борборунун негиздөөчүсү жана биринчи директору, 1998-2002-жылдары иштеген.

1990-жылдардын башында жогорку билим берүү системасы кризиске учураган. Буга байланыштуу билим берүү тармагын реформалоо программасы иштелип чыккан жана 1992-жылдын декабрь айында Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» мыйзамы кабыл алынган. Ушул Мыйзамдын негизинде Кыргызстанда бүтүрүүчүлөрдүн дүйнөлүк практикада кабыл алынган «бакалавр» жана «магистр» квалификациялуу академиялык даражаларын алуу мүмкүнчүлүгү менен жогорку квалификациялуу кадрларды көп баскычтуу даярдоого өтүү башталды.

Жогорку окуу жайларынын тармагы жана ишке ашыруу шарттары

алардын ар кандай окутуу программалары, жогорку окуу жайларын каржылоо системасы мамлекеттик эмес жогорку окуу жайларын жана аралаш каржылоо менен окуу жайларын түзүү, билим берүүнүн акы төлөнүүчү формаларын киргизүү жана мамлекеттик мекемелерде материалдык жана билим берүү кызматтарын эсепке алуу аркылуу жарандардын билимге болгон муктаждыктарын канаттандырууга, жеке жана эл аралык инвестициялар тартыла баштаган. Билим берүү программаларын жана жогорку кесиптик билим берүүнү каржылоо булактарын диверсификациялоо саясаты жана билим берүү программаларын көп каналдуу каржылоо принциптерин мыйзамдык жактан киргизүү, академиялык эркиндиктерди кеңейтүү жана дүйнөлүк билим берүү мейкиндигине кирүү зарылчылыгы университетке 1995-ж. бакалаврларды жана магистрлерди даярдоонун билим берүү программаларын киргизүүгө жол ачты.

1995-жылы КУУ ырааттуу түрдө билим берүүнүн көп баскычтуу түзүмүнө өтөт, ал эми 1998-жылы көп баскычтуу адистерди даярдоону ишке ашыруу максатында Магистратура, аспирантура жана жаңы билим берүү программалары борбору түзүп, ага адистерди даярдоонун үчүнчү - жыйынтыктоочу деңгээлинде толук кандуу жогорку кесиптик билим берүүнү камсыз кылуу жана академиялык жогорку билим берүүнүн көп баскычтуу түзүмүндө ЖОЖдон кийинки кесиптик билим берүү программаларын ишке ашыруу милдети жүктөгөн.

Магистратура, аспирантура жана жаңы билим берүү программалары борборун түзүүдө жогорку окуу жайларынын адистеринин тартуу менен ченемдик-укуктук жана методикалык документтерди (окуу пландары, окуу дисциплиналарынын программалары ж.б.) иштеп чыгуу Додис Г.Мге милдеттендирилип, аталган Борбордун биринчи директору болуп дайындалган. Университеттин билим берүүнүн көп баскычтуу структурасына өтүү башталгандан бери үч жылдын ичинде Борбордун биринчи директору Додис Г.М. адистерди даярдоо үчүнчү - ЖОЖду даярдоонун акыркы деңгээлин жана академиялык жогорку билим берүүнүн көп баскычтуу түзүмүндө ЖОЖдон кийинки кесиптик билим берүү программаларын ишке ашырууну камсыз кыла баштайт.

Борбордун түзүмүндө эмгек рыногунда жана илимий чөйрөдө суроо-талапка ээ болгон магистратуранын билим берүү программаларынын 21 багыты Кыргызстан үчүн таптакыр жаңы, 16 адистик боюнча аспиранттарды, илимдин 6 багыты боюнча докторлорду даярдоо үчүн билим берүү программалары ачылган.

Дал ушул Григорий Моисеевич тарабынан түзүлгөн Борбор заманбап университеттик билим берүүнүн табиятына туура келген, жана анын негизги

максаты кесипкөй мобилдүүлүккө талаптардын жогорулашынын шарттарында иштөөгө даяр, терең билимдүү адамдарды даярдоо болгон.

Палагина Нина Николаевна, психология илимдеринин доктору, Педагогикалык жана коомдук илимдер академиясынын (Москва) жана Нью-Йорк илимдер академиясынын академиги, профессор, Магистратура, аспирантура жана жаңы билим берүү программалары борборунун «Психология» адистиги боюнча тездетилген окутуу программасынын биринчи жетекчиси, 2006-жылдан 2009-жылга чейин иштеген.

Магистратура, аспирантура жана жаңы билим берүү программалары борборунда магистратура билим берүү программалары

менен катар 2004-жылдан тарта мурда алган жогорку билиминин негизинде, адистерди кайра даярдоонун тездетилген программалары ачылган.

Мурдагы алган жогорку билимдин базасында кайра окуунун тездетилген мөөнөттө билим берүү программасын ачуу жарандардын аталган билим берүү программалары аркылуу мурда алган адистигин (тездетилген мөөнөттө) өзгөртүү, кечээ актуалдуу болгон технологиялардын жана адистиктердин тез өнүгүшү, эмгек рыногунда өз позицияларын тез жоготкондугу, тиешелүү тармактарда өз билиминин тереңдеп өздөштүрүү, эмгек акынын жогорулашы, эки жогорку билими бар адиске жумуш берүүчүлөрдүн суроо-талабы, көптөгөн ири компанияларды жана уюмдарды алардын квалификациясынын жогорулугуна, оор иш шарттарына туруштук берүү жана билим алууга, бат үйрөнүү жөндөмдүүлүгүнө болгон кызыгуу талаптарынан улам келип чыккан.

Нина Николаевна Борбордо биринчилерден болуп ошол мезгилдеги юриспруденция жана экономика сыяктуу популярдуу багыттары менен бирге «Психология» адистиги боюнча тездетилген жогорку билим берүү программасын ачып, анын биринчи жетекчиси болгон. Анын жетекчилиги астында «Психология» адистиги боюнча окуу планы, жумушчу окуу планы, окуу дисциплинасынын программасы, окуу-методикалык комплекстери иштелип чыккан.

Палагина Н.Н. тарабынан түзүлгөн тездетилген жогорку билим берүү (биринчи алган жогорку билимдин базасында) программасы жана ал түзүп кеткен психологдорду даярдоо мектеби, бүгүнкү күндө да актуалдуулугун

жоготкон жок жана экинчи жогорку билим катары психолог адистигин алуу азыркы мезгилде дагы калк арасында суроо-талапка ээ.

Күчүков Махмуд Мамаевич, тарых илимдеринин доктору, профессор Үзгүлтүксүз билим берүү жана квалификацияны жогорулатуу борборунун директору.

Кыргыз Республикасында билим берүүнү уюштуруунун фундаменталдык принцибине ылайык «Билим берүү процессинин ырааттуулугу жана үзгүлтүксүздүгү» («Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4-беренеси) сактоо максатында жана КУУнун түзүмдүк бөлүмдөрүн оптималдаштыруунун алкагында 2009-жылы «Адамдык ресурстарды өнүктүрүү борборунун» Ж.Баласагын атындагы Үзгүлтүксүз билим берүү жана кадрлардын квалификациясын жогорулатуу борбору түзүлгөн. Үзгүлтүксүз билим берүү жана кадрлардын квалификациясын жогорулатуу борборунун директору болуп Кучуков М.М. дайындалган.

Борбор юридикалык жактын ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырууга, өз алдынча баланска, банк уюмдарында белгиленген тартипте өздүк эсептерди ачууга, белгиленген тартипте катталган мөөрлөргө жана штамптарга ээ болгон.

М.М.Күчүковдун жетекчилиги астында Борбор экинчи жогорку кесиптик билим берүүнүн 13 адистиги, магистратуранын 17 багыты жана 30 адистиги боюнча, аспирантуранын 16 адистиги жана докторантура үчүн илимдин 6 тармагы, 1 орто кесиптик билим берүү жана 2 - жалпы билим берүү программалары (Гуманитардык-маалыматтык-математикалык лицейлер), педагогикалык кадрлардын квалификациясын жогорулатуу программалары жана тил курстары боюнча кадрларды даярдоону жана кайра даярдоону, окуу процессин материалдык-техникалык, заманбап маалымат технологиялар менен камсыз кылууда менен республикабыздын жарандардарынын кошумча жогорку кесиптик билим алууга болгон муктаждыгын чечүүгө зор салымын кошкон.

Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинде биринчи жолу Тажик улуттук университети менен биргеликте жогорку билимдин экинчи деңгээли «Менеджмент» багыты боюнча кесиптик магистратура программасын ачкан. Азыркы мезгилде дагы аталган кесиптик магистратура программасы өзүнүн актуалдуулугун жоготкон жок.

Шамшиев Алайбек Бурканович, биология илимдеринин кандидаты, доцент, кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу факультетинин биринчи шайланган деканы. Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинде кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу факультети 2015-жылы КУУнун ректорунун 2015-жылдын 8-июлундагы No131 буйругу менен Үзгүлтүксүз билим берүү жана квалификациясын жогорулатуу борборунун базасында түзүлгөн.

Ж.Баласагын атындагы КУУнун Окумуштуулар кеңешинин 2019-жылдын 29-январындагы токтомуна ылайык, Кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу факультети Ж.Баласагын атындагы КУУнун кошумча профессионалдык билим берүүнү, кесиптик кайра даярдоо программалары (жогорку билимдин негизинде) жана чоңдорду адамдарды окутууну ишке ашыруу үчүн базалык борбору болуп аныкталган.

КУУнун факультеттеринин декандарын шайлоонун тартиби жөнүндө Жобого ылайык 2017-жылдын 24-январында Кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу факультетинин деканын шайлоо болуп, жашыруун добуш берүүнүн жыйынтыгында факультеттин деканы болуп доцент Шамшиев Алайбек Бурканович шайланып, КУУнун ректорунун буйругу менен факультеттин деканы болуп дайындалган.

Декан Алайбек Шамшиевдин жетекчилиги астында факультетте окуу процессинин ырааттуулугу жана үзгүлтүксүздүгү сакталган (Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө” Мыйзамынын 4-беренеси), окуу процессин уюштуруу классикалык кафедралар аркылуу эмес окуу программалары аркылуу жүргүзүлүп жана төмөнкүдөй билим берүү программалары аркылуу ишке ашырылууда:

- Жалпы орто билим берүү программасы (ЖОЖго чейинки даярдоо) - гимназия тейлейт;
- Кесиптик кайра даярдоо программасы (жогорку кесиптик билимдин негизинде) - төмөнкү багыттар боюнча: «Психология», «Экономика», «Юриспруденция» «Педагогика» - кадрларды кесиптик кайра даярдоо жана кайра даярдоо боюнча Бөлүм-программасы тейлейт;
- Кесиптик магистратура жана кошумча кесиптик кошумча билим берүү – жогорку билим берүүнүн экинчи деңгээли (Тажик Улуттук университети менен биргеликте МВА адистиги менен башкаруу) жана МВА ЖОЖдон

кийинки кошумча билим берүү программасы – магистратура жана кошумча кесиптик билим берүү MBA Бөлүм-программасы тейлейт.

- Кадрлардын квалификациясын жогорулатуу программасы – квалификацияны жогорулатуу Бөлүм-программасы тейлейт.

Факультетте кайра даярдоонун (жогорку билимдин базасында) жана жогорку кесиптик билим берүүнүн экинчи деңгээлинин (кесиптик магистратура, квалификацияны жогорулатуу) кесиптик билим берүү программалары окуунун сырттан (кечки), сырттан окуу формаларында, илимий, материалдык-методикалык базасы менен камсыз болгон билим берүү программаларынын негизинде ишке ашырылат.

Кесиптик кайра даярдоонун (жогорку билимдин базасында) билим берүү программасы аралыктан окутуу технологиясын колдонуу менен тездетилген мөөнөттө ишке ашырылат жана Ж. Баласагын ат. Кыргыз улуттук университетинде тездетилген (кыскартылган) мөөнөттө кадрларды даярдоо жөнүндөгү Жобо менен жөнгө салынат.

Факультетте 2015-2016-окуу жылында окуу процессине катышып, окуу пландарын макулдашып, билим берүү программаларын экспертизадан өткөрүүчү жана кароону жүргүзгөн кадрларды даярдоо багыттары боюнча факультеттин Иш берүүчүлөр кеңеши жана 5 иш берүүчүлөрдүн эксперттик кеңештери түзүлгөн, алар угуучулардын жана магистранттардын кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандырууга салым кошуу, окуу-өндүрүштүк практикаларды өткөрүү, бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу стратегиясын иштеп чыгуу жана факультеттин ишмердүүлүгүн баалоо боюнча иш алып барышат.

2020-жылдын 28-октябрында окуу мөөнөтү 2,5 жылды түзгөн факультет жүргүзгөн 4 кадрларды кайра даярдоо багыттары (жогорку билимдин базасында) көз карандысыз Билим берүү программаларын жана уюмдарын аккредитациялоо агенттиги (ББП ж-а УАА) тарабынан онлайн форматта аккредитациялоодон өттү жана Кыргыз Республикасынын Билим беруу жана илим министрлигин коллегиясынан бектилип 2021-жылдын 12 майында көз карандысыз ББП ж-а УАА тарабынан № VU200000035 сертификаты берилди.

Факультеттин стратегиялык жактан өнүктүрүү максатында декан жана программалардын жетекчилери кесиптик кайра даярдоо форматында билим берүү программаларын иштеп чыгуу боюнча бир топ иштерди жүргүзүштү, факультеттин Иш берүүчүлөр кеңешинин жана 5 иш берүүчүлөрдүн эксперттик кеңештеринин сын-пикирлерин жана толуктоолорун эске алуу менен факультеттеги баардык Жоболор кайра каралып чыгып жана аларга толуктоолор, ондоолор киргизилди, 20 ашык кызматташуу боюнча уюмдар

жан чет өлкөлүк жогорку окуу жайлар менен келишимдер түзүлдү. Факультеттин иш берүүчүлөрү студенттерди кесиптик кайра даярдоо үчүн практикага багытталган окутуу системасына жаңы ыкмаларды кабыл алышты, УМК тарабынан текшерилген окуу пландарын иштеп чыгышты жана толукташты.

Кыргыз Республикасынын Президенти С.Н.Жапаровдун «Инсанды руханий-адептик жактан өнүктүрүү жана дене тарбиясы жөнүндө» Жарлыгын ишке ашыруу максатында жана региондор менен байланышты сактоонун алкагында биринчи жолу факультет аймактык ЖОЖдорго, Ош, Жалал-Абад, Ысык-Көл, Чүй облустарындагы мектептердин окутуучуларынын квалификацияны жогорулатуу курстарын өткөрүп 500дөн ашуун окутуучуга сертификаттарды тапшырды жана 10 ашык кызматташуу боюнча келишимдерди түздү.

Окумуштуулар кеңешинин 2022-жылдын 25-ноябрындагы (2022-жылдын 25-ноябрындагы №3.1 протоколу) «Кайрадан түзүү жөнүндө» токтомуна ылайык, ректордун 2023-жылдын 25-февралындагы No 86 буйругу менен кайра даярдоо жана квалификацияны жогорулатуу факультети Кадрларды кайра даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу институтуна өзгөртүлүп, директор болуп Шамшиев Алайбек Бурканович дайындалды.